

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1- 940/21

Сарајево, јул 2021. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1	Организација и руковођење	11
3.2	Финансијско управљање и контрола	12
3.3	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.2	Преглед прихода и примитака	15
5.3	Биланс стања	16
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	16
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
7.1	Набавка услуга посредовања у продаји авиокарата	18
8.	КОМЕНТАРИ	20
ПРИЛОЗИ		20

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2020. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Суда приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Суда** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз

финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Суда** за 2020. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Суда за 2020. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Суда** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Суда**, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима.

Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 21.07.2021. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају успоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Закон о интерној ревизији
- Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију извршила је финансијску ревизију Суда за 2019. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима. У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Суда за 2019. годину дате су препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Суд је поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и извијестио нас о активностима предузетим на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2019. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Р.бр	Оцјена реализације препоруке	Реализована	Реализација у току	Нереализована
I	Препоруке из 2019. године			
1.	Суд БиХ је извршио измјене и усклађивање Правилника о организационој структури Суда у дијелу који се односи на успоставу и организовање рада Јединице интерне ревизије. Међутим, у 2021. години је предвиђено расписивање јавног конкурса за попуну упражњених радних мјеста у Јединици интерне ревизије Суда.			
2.	Суд је упутио иницијативу према Министарству правде БиХ, надлежном за измјене законских прописа, како би се извршила измјена Закона о кривичном поступку БиХ, прописивањем рока за достављање захтјева за исплату трошкова бранилаца по службеној дужности док поступак траје и по окончању истог, чиме би се створила претпоставка реалнијег планирања буџетских средстава за ове намјене, али Министарство правде није још доставило мишљење у вези с наведеним.			
3.	Суд је увео у функцију апликацију за евидентирање прихода на основу правоснажних пресуда.			
4.	Суд је упутио иницијативу за измјену Закона о судским таксама којом би се ријешило питање принудне наплате судских такси од физичких лица. При Министарству правде БиХ је оформљена радна група која је израдила Нацрт измјене Закона о судским таксама који је упућен у парламентарну процедуру, а исход исте даље није у надлежности Суда.			
5.	Процес запошљавања у 2020. години је вршен транспарентно у складу с важећим прописима.			
6.	Измјенама и допунама Правилника о раду у 2020. години није прецизније дефинисан поступак одобравања неплаћеног одсуства.			
7.	Приликом реализовања уговора компјутерског, канцеларијског материјала и образаца за штампање су поновно прекорачене уговорене количине, док уговорене вриједности нису прекорачене.			
II	Препоруке из ранијих година			
8.	Питање укњижбе власништва земљишта и објеката у комплексу гдје су смјештени Суд и друге правосудне институције још увијек није ријешено.			

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Суд је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Организација и руковођење

Унутрашња организација и начин рада Суда утврђени су Правилником о организационој структури Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Суда из 2015. године и више измјена истог од којих је пет измјена било у 2020. години. Током рада презентован нам је Пречишћени текст „неслужбена верзија“, према којем планирани број запослених без судија износи 293, од чега 136 лица у Заједничком секретаријату, а 157 у Канцеларији регистрара.

Након измјена и допуна, Правилником о организационој структури Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Суда БиХ планирани број запослених без судија износи 301, од чега 135 лица у Заједничком секретаријату, 164 у Канцеларији регистрара и два лица у Јединици интерне ревизије.

Послови из мјеродавности Суда обављају се у оквиру организационих јединица: Кривичног одјељења, Управног одјељења, Апелационог одјељења, Канцеларије регистрара Одсјека I и II Кривичног и Апелационог одјељења те Заједничког секретаријата Суда. Заједничким секретаријатом Суда руководи главни секретар, под надзором предсједника Суда и у складу с условима утврђеним Пословником о раду Суда. Правилник о раду Суда и више измјена истог, од којих су три у 2020. години, регулише радноправни статус запосленика Заједничког секретаријата Суда и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Кривичног и Апелационог одјељења Суда, начин и поступак пријема у радни однос, закључивање уговора о раду и друга права и обавезе у мјери у којој ова питања нису уређена законом и подзаконским актима. Измјене Правилника о организационој структури као и измјене Правилника о раду Суда се образлажу указаном потребом прилагођавања постојећег стања у циљу боље и ефикасније организације о којој расправља менаџмент Суда и о чему се воде транспарентно записници.

Суд је независна институција, која у складу с важећим прописима самостално доноси Правилник о организацијској структури. Међутим, дугогодишње кориштење „Неслужбеног пречишћеног текста“ није прихватљиво за институцију врло комплексне организационе структуре. Неслужбени пречишћени текст није могуће систематично пратити, а тај документ треба служити као база за планирање буџетске позиције за плате и накнаде као и динамику запошљавања.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је да Суд с професионалном пажњом предузме активности на изради службене верзије пречишћеног текста Правилника о организационој структури Суда као систематичне форме и садржаја у циљу ефективне примјене у пракси.

3.2 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле је имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Суд је сачинио попис и извршио мапирање пословних процеса, утврдио и процијенио ризике и израдио регистар ризика. Такође, Суд је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2020. годину и доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ. Овај извјештај садржи планиране активности за даљи развој система финансијског управљања и контроле у Суду по COSO компонентама.²

3.3 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ³ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁴, предвиђено је оснивање заједничке Јединице интерне ревизије за Суд и Тужилаштво БиХ у оквиру Суда. У складу с чланом 5. Одлуке о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ Суд је извршио усклађивање Правилника о унутрашњој организацији у дијелу који се односи на интерну ревизију, на што је прибављена сагласност Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора БиХ у складу с чланом 24. тачка ф) Закона о интерној ревизији институција БиХ. У процесу давања сагласности Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора БиХ потврђује број извршилаца у Јединици интерне ревизије. Суд је окончао наведене активности у јулу 2020. године. У оквиру Закона о буџету институција БиХ у члану 19. став (5) дефинисана је обавеза институција БиХ у којима је прописана успостава јединица интерне ревизије да, у циљу кадровске попуње јединица интерне ревизије, у складу са закључцима Савјета министара БиХ са 173. сједнице, одржане 10.6.2019. године, окончају пријем извршилаца у јединице интерне ревизије. Наведена законска обавеза се односила и на Суд у којем је одобрено запошљавање два ревизора од којих један вођа Јединице интерне ревизије и један интерни ревизор. Током 2020. године није реализовано попуњавање Јединице интерне ревизије. Суд је у августу 2020. године покренуо активности упућивањем захтјева за прибављање сагласности од Савјета министара БиХ ради попуње Јединице за интерну ревизију. Генерални секретаријат Савјета министара БиХ, а и Министарство финансија и трезора БиХ су крајем августа тражили допуну тог захтјева наводећи да је потребно припремити Приједлог одлуке о новом запошљавању од чега су у међувремену одустали и о истом обавијестили Суд 14.10.2020. године. У споменутој обавијести Генерални секретаријат Савјета министара БиХ је дао инструкцију Суду да се Савјету министара БиХ достави табела са исказаним потребама за запошљавањем са образложењем као и мишљење Министарства финансија и трезора БиХ. Суд је 30.12.2020. године упутио Министарству финансија и трезора БиХ захтјев за мишљење на запошљавање у Јединици за интерну ревизију. У вријеме сачињавања овог извјештаја располагали смо информацијом да су Министарство финансија и трезора БиХ у јануару 2021. године, а Савјет министара у јуну 2021. године дали сагласности на запошљавање руководиоца и једног интерног ревизора у Јединици интерне ревизије Суда, те је позвало Суд да проведе активности за расписивање јавног конкурса за попуњавање упражњених радних

¹ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13.

² Контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникације, праћење и процјена система

³ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12.

⁴ Службени гласник БиХ, број 59/19.

мјеста у Јединици интерне ревизије Суда. Према расположивим информацијама ове активности су у току.

ПРЕПОРУКА 2

Суд треба наставити активности на попуњавању упражњених радних мјеста у Јединици интерне ревизије у циљу успоставе функције интерне ревизије у Суду и Тужилаштву БиХ.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁵, Суду су одобрена средства у укупном износу од 16.693.000 КМ. Исти је увећан за средства пројекта IPA-2017⁶ у износу од 307.740 КМ (пренос неутрошених средстава 252.211 КМ и дозначена средства у износу 55.529 КМ за исплату плата и накнада запосленим на пројекту IPA 2017 за продужење имплементацијског периода до 31.10.2020. године). Након наведених усклађивања расположиви буџет Суда износио је 17.000.740 КМ. Укупно извршење буџета за 2020. годину износило је 16.435.570 КМ за непосредну потрошњу (16.127.830 КМ) и IPA 2017 (307.740 КМ).

Суд је извршио једно реструктурисање, расхода буџета 30.12.2020. године, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ реструктурисања износио је 70.000 КМ. (Повећани трошкови за уговорене и друге посебне услуге КМ за 63.000 КМ, издаци телефонских и поштанских услуга за 5.000 КМ и накнаде трошкова запослених за 2.000 КМ, а смањени издаци за текуће одржавање за 35.000 КМ, издаци за енергију и комуналне услуге за 14.000 КМ, издаци за путне трошкове за 12.000 КМ, издаци за услуге превоза и горива за 6.000 КМ и издаци за осигурање и трошкове платног промета за 3.000 КМ).

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Суд је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје, може се констатовати да је, у складу с Правилником о финансијском извјештавању, извршена детаљно анализа билансних позиција и анализа извршења буџета по свакој позицији. Овај извјештај је објављен на веб страници Суда.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 16.127.830 КМ, што је за 565.170 КМ мање у односу на расходе планиране буџетом за 2020. годину.

⁵ Службени гласник БиХ, број 46/20

⁶ Пројекат ППН 0104080 „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“

Значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (11.934.431 КМ), накнаде трошкова запослених (842.472 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (229.521 КМ) издатке за енергију и комуналне услуге (228.533 КМ), уговорене и друге посебне услуге (2.500.964 КМ) и капиталне издатке (157.815 КМ).

Остали значајни расходи односе се на реализовање расположивих средстава из IPA 2017 (307.740 КМ за плате и накнаде ангажованих лица на овом пројекту, који је окончан и затворен са 31.10. 2020. године.

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2020. године исказане су у износу од 11.934.431 КМ, од чега су нето плате и накнаде износиле 6.907.060 КМ, а порези и доприноси 5.027.371 КМ. Током 2020. године извршена је корекција на нето платама због повећања у складу с чланом 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ⁷. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Суду био је 274. Буџетом и Анексом за 2020. годину планирано је 288 запослених, док је на 31.12.2020. године у Суду било 271 запослених.

Према расположивим информацијама уз плату за децембар 2020. године је извршена исплата накнада из вансудских нагодби у складу с одредбама Закона о измјенама и допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ⁸, којим су извршене одлуке Уставног суда БиХ⁹. Наиме, судијама и стручном особљу је признато право на накнаду трошкова топлог obroка и превоза, као и на накнаду смјештаја и одвојеног живота.

Издаци за уговорене и друге посебне услуге се највећим дијелом односе на реализоване издатке за правне услуге које су са 31.12.2020. године износиле 1.973.472 КМ. Правне услуге се односе на трошкове адвоката које по службеној дужности поставља Суд у случајевима и на начин одређен Законом о кривичном поступку БиХ. Адвокати по службеној дужности могу периодично испоставити захтјев за исплату трошкова, са прегледом предузетих радњи и цјеновником тих услуга који је утврђен одлуком Савјета министара БиХ¹⁰. Суд доноси рјешења или налоге којима се трошкови из захтјева у цијелости или дјелимично признају. Сваки податак у захтјеву се појединачно провјерава. Трошковник обухвата сва поступања (акти, дописи, поднесци, приступи рочиштима и слично) са износима по адвокатској тарифи. По доношењу пресуде, одлучује се да ли ће ти трошкови пасти на терет оптуженог или на терет буџета Суда. Чланом 186. Закона о кривичном поступку БиХ, прописан је рок за подношење захтјева за накнаду трошкова, тек након достављања правоснажне пресуде или рјешења којим је обустављен кривични поступак, а не и у току поступка. Честе су ситуације гдје се такав захтјев, од стране браниоца, достави након што је комплетан поступак окончан, а који често траје и по неколико година. Овакво поступање значајно отежава процес планирања и процјене потребних средстава за ову намјену, јер је неизвјесно када ће и у којем износу бити достављени на наплату захтјеви адвоката по службеној дужности. У вези с наведеним ревизија је препоручивала Суду да размотри могућност рјешавања овог питања што је Суд учинио и у оквиру својих надлежности упутио иницијативу према Министарству правде БиХ, надлежном за конкретно питање.

⁷ Службени гласник БиХ, број 90/05, 32/07, 77/20

⁸ Службени гласник БиХ, број 77/20

⁹ У-7/12 и У-29/13

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 44/05

Капитални издаци су реализовани за набавку намјештаја (38.014 KM), компјутерску опрему (88.794 KM), опрему за пренос података и гласа (25.969 KM), електронску и осталу опрему (5.038 KM).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.2 Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2020. године, исказани су у износу од 2.159.700 KM, што је за 2.043.300 KM мање у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину, на што је највећим дијелом утицао мањи износ наплаћених новчаних казни од планираног износа.

Значајни приходи односе се на: приходе од судских такси (314.870 KM), административних такси (142.066 KM), приходе од новчаних казни (1.580.612 KM), приходе од одузетих предмета (59.933 KM). Поред наведеног евидентирани су примљени трансфери IPA 2017 (55.529 KM) и остали непланирани приходи (6.690 KM).

Обављеном ревизијом констатовали смо да је Суд у оквиру Одјељења за информационо-комуникацијске технологије (ИКТ) крајем 2018. године припремио апликацију за евидентирање прихода у циљу ефикасног праћења стварног стања наплаћених и ненаплаћених прихода на основу правоснажних пресуда, која је крајем 2019. године пуштена у рад. Надлежни службеници Суда су извршили унос података по предметима за 2019. годину, те је извршена провјера свих унесених података у односу на податке из Главне књиге. Такође је урађена радна верзија завршног дијела израде апликације у циљу омогућавања сачињавања извјештаја на основу унесених података. У 2020. години је настављено са редовним уносом података за нове судске предмете. Апликација је додатно унапријеђена извјештајним дијелом о евидентираним и наплаћеним потраживањима. Због обимности предмета из ранијих година савјештање података о потраживањима се врши у оквиру раније коришћене интерне евиденције према утврђеној процедури у форми помоћних табела.

Потраживања за судске таксе се евидентирају у CMS систему и упарују са стањем на аналитичкој картици Главне књиге. Од раније је познато питање правовремене наплате судских такси односно ограничења реализовања принудне наплате од физичких лица, а због важећих прописа. Наиме, чланом 15. Закона о судским таксама прописано је да ће Суд у поступку принудне наплате тражити од надлежног органа управе да таксу наплати принудним путем. Међутим, Порезна управа Федерације БиХ на основу члана 43. Закона о Порезној управи Федерације БиХ, задужена је само за наплату пореских обавеза које је утврдила Порезна управа Федерације БиХ. Из тог разлога Суд је упутио иницијативу Високом судском и тужилачком савјету за измјену Закона о судским таксама и Закона о извршном поступку. У циљу рјешавања овог проблема оформљена је радна група при Министарству правде БиХ. У раду радне групе учествовао је и судија Управног одјељења Суда. Измјенама и допунама закона о судским таксама предвиђена је измјена времена застаре, те отклањање недостатака у поступку наплате и доношења рјешења о принудној наплати ненаплаћене судске таксе. Прецизиране су и одредбе како би се учинио ефикаснијим поступак принудне наплате судске таксе физичким лицима која немају боравиште или пребивалиште у БиХ, али имају имовину у БиХ. Даље активности на предложеним измјенама прописа нису у надлежности Суда.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2020. године исказана су укупна средства у износу од 908.124 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.415.797 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (901.356 КМ), обавезе према добављачима (261.779 КМ), обавезе према запосленима (1.086.359 КМ) и краткорочна разграничења (79.384 КМ).

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу 262.938 КМ, што је у односу на претходну годину мање за 243.489 КМ. Значајне краткорочне текуће обавезе односе се на обавезе према добављачима (261.779 КМ).

Обавезе према запосленима (1.086.359 КМ) односе се на обавезе за плате, накнаде и порезе и доприносе запослених за децембар 2020. године.

Укупна краткорочна разграничења на 31.12.2020. године исказана су у износу од 79.385 КМ, а односе се на укалкуисане обавезе за набавку роба за које није извршена испорука до краја 2020. године, а проведена је процедура јавне набавке и закључени уговори до 31.12.2020. године.

Суд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2020. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину, Суду су одобрена средства за 286 запослених. Суд је кроз Анекс изразио захтјев за додатним запошљавањем два запослена на неодређено вријеме у циљу успостављања Јединице интерне ревизије што је и одобрено, тако да је укупни планирани и одобрени број запослених у Суду био 288. Према презентованој документацији током 2020. године са радом је престало укупно 49 запосленика, од чега 17 лица имало престанак радног односа на неодређено радно вријеме и 32 лица на одређено радно вријеме. Током 2020. године извршене су интерне прерасподјеле послова, те интерно премјештено шест запосленика, од чега су четири запосленика интерно премјештена-унапријеђена на радна мјеста вишег нивоа, а два запосленика су интерно премјештена на радна мјеста истог нивоа. Према информацијама Суда Закон не прописује као обавезу унапређења путем интерног огласа, већ је то стављено као могућност послодавцу, а на основу претходно образложеног писменог приједлога руководиоца. У једном случају измјенама Правилника о организационој структури извршено је спајање ова два одјељења, те је руководиоца Одјељења за ИКТ постао руководиоца и Одјељења за интерну контролу. У радни однос је примљено укупно 50 лица од чега 19 у стални радни однос, а 31 на одређено радно вријеме (један додатни судија, 11 стручних сарадника и 19 приправника). Пријем запослених на неодређено вријеме вршен је на основу претходно проведеног јавног огласа, изузев једног случаја када је заснивање радног односа вршено на основу члана 10. Правилника о раду (интерни конкурс).

Високи судски и тужилачки савјет је у 2020. години именовао само једног додатног судију, а истовремено су три судије разријешене дужности (од чега је један додатни судија који је био именован од стране Високог судског и тужилачког савјета до 11.03.2020. године када је навршио старосну доб од 72 године).

Према информацијама Суда без расписивања јавног огласа примљено је укупно седам стручних сарадника ангажованих на основу уговора на одређено вријеме до три мјесеца, без додатног продужења. Министарство финансија и трезора БиХ дало је сагласност крајем 2019. године за запошљавање четири стручна сарадника на одређено вријеме, као замјену за запосленице које користе породилско одсуство. На основу наведене сагласности расписан је јавни оглас за четири стручна сарадника на одређено вријеме, до 31.10.2020. године. Као разлоге ангажмана на одређено вријеме Суд БиХ наводи: породилско одсуство (девет лица), споразумне прекиде радног односа, који нису могли бити унапријед планирани и захтијевали су хитно поступање и ангажман запосленика на одређено вријеме. Одлука о потреби попуњавања односно пријема у радни однос, се доноси на образложен захтјев регистрара Суда или главног секретара Суда.

У 2020. години није вршено распоређивање запослених унутар платних разреда у складу с Методологијом за распоређивање запосленог унутар платног разреда из разлога што је више запослених испуњавало услове за прелазак у виши платни разред него дозвољених 30%, те би на тај начин одређени запослени били дискриминисани, тако да се рјешења донесена у 2021. години примјењују од 01.01.2021. године.

Суд је извршио оцјењивање рада запослених за период 01.01.-31.12.2020. године. Исто је окончано у јануару 2021. године. Високи судски и тужилачки савјет није извршио оцјењивање судија, што је образложено непостојањем ваљаног законског основа.

Неплаћено одсуство: Правилником о раду Суда БиХ је дефинисано да се запосленику може на његов захтјев одобрити неплаћено одсуство преко 30 радних дана у случају одласка брачног друга запосленика на рад у иностранство, у случају школовања у иностранству и у другим оправданим случајевима, према оцјени предсједнице/предсједника Суда. За вријеме одсуства права и обавезе запосленика, која се стичу на раду и на основу рада, мирују. Одлуку о одобравању неплаћеног одсуства доноси предсједник Суда на основу образложеног писменог захтјева запосленика. На основу тестираног узорка утврђено је да се прије доношења одлуке о одобрењу неплаћеног одсуства, поред прибављеног захтјева и приложених доказа, прибавља и мишљење непосредног руководиоца.

Током 2020. године два лица су на неплаћеном одсуству преко 30 дана. Правилником о раду није дефинисано укупно трајање неплаћеног одсуства по наведеним основама. Узимајући у обзир и проблематику недостатка кадрова у Суду, те чињеницу да одобравањем неплаћеног одсуства права и обавезе запосленика мирују, отвара се питање несметаног и квалитетног обављања процеса рада из домена Суда. Током 2020. године није било измјена и допуна Правилника о раду Суда у вези с даном препоруком.

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је размотрити могућност прецизнијег дефинисања поступка одобравања и укупног трајања неплаћеног одсуства Правилником о раду Суда водећи рачуна о обезбјеђивању континуитета процеса рада у Суду.

Запошљавање–IPA 2017: Укупно осам лица је било ангажовано у оквиру пројекта “Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ” – IPA 2017 са 31.12.2019. године. Током 2020. године примљено је шест запосленика на основу уговора о раду на одређено вријеме, за два запосленика је престао радни однос у августу и септембру 2020. године (на основу истека Уговора о раду или споразумног раскида Уговора о раду), док је за 12 запосленика престао радни однос у октобру 2020. године по истеку Уговора о раду окончањем пројекта. На 31.12.2020. године није било запослених у оквиру наведеног пројекта.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Суд је донио План јавних набавки за 2020. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹¹. За поступке јавних набавки, одлуком предсједника Суда, формирана је комисија која је проводила све поступке јавних набавки.

Према подацима из извјештаја о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора по врсти поступка и предмету набавке, Суд БиХ је у 2020. години провео 63 поступка јавних набавки из текућих издатака (четири отворена, 13 конкурентских и 46 путем директног споразума), те три отворена и два директна поступка из капиталних издатака. Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 441.914 КМ без ПДВ-а (307.002 КМ из текућих издатака и 134.912 КМ из капиталних издатака). Увидом у садржај на web страници Суда БиХ утврђено је да се објављују основни елементи закључених уговора о јавним набавкама.

На основу узорка окончаних поступака јавних набавки ревидирани су слједећи поступци: набавка услуга посредовања у продаји авиокарата (38.400 КМ), набавка намјештаја (24.800 КМ), набавка компјутерске опреме (52.500 КМ). У поступцима набавке намјештаја и компјутерске опреме нисмо уочили значајније неправилности гледе примјене основних принципа Закона о јавним набавкама. У поступку набавке услуга посредовања у продаји авиокарата уочено је слједеће:

7.1 Набавка услуга посредовања у продаји авиокарата

На основу Одлуке о покретању поступка јавне набавке услуге посредовања у продаји авиокарата почетком 2020. године покренут је конкурентски поступак путем е-аукције, уз закључивање оквирног споразума на три године. Укупна планирана вриједност је износила 38.400 КМ (без ПДВ-а). Након проведеног поступка јавне набавке закључен је Оквирни споразум на период од три године (2020 – 2022. година), процијењене вриједности до 12.800 КМ (без ПДВ-а) за сваку годину.

Поступцима ревизије констатовали смо да је у остављеном року благовремено пристигло пет понуда, које су оцијењене као прихватљиве. Понуђене цијене у понудама су се кретале у распону од 150 КМ до 2.500 КМ (без ПДВ-а). Просјечна цијена понуда је износила 1.153 КМ (без ПДВ). Другорангирана понуда је износила 213 КМ (без ПДВ). На основу наведеног били су испуњени услови за провјеру неприродно ниске цијене (члан 17. став 7. Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда, што није учињено. Такође, Правилником о условима и начину кориштења е-аукције¹² је

¹¹ Службени гласник БиХ, број 39/14

¹² Службени гласник БиХ, број 66/16

дефинисано да прије заказивања е-аукције уговорни орган у систем е-набавке уноси све прихватљиве понуде. Проведена је е-аукција 06.02.2020. године и потом сачињена ранг-листа са понуђеним коначним цијенама понуђача које су биле у распону од 0.01 КМ до 855 КМ (без ПДВ-а).

Суд је прије одабира најповољнијег понуђача, од три понуђача, тражио појашњење неприродно ниске цијене. Комисија за јавне набавке је оцијенила да прворангирани понуђач након е-аукције није доставио основно образложење неприродно ниске цијене. У марту 2020. године донесена је Одлука о избору најповољнијег понуђача, којом се Уговор за јавну набавку услуге посредовања у набавци авиокарата додјељује другорангираном понуђачу са понуђеном цијеном у износу од 15 КМ (без ПДВ-а). Међутим, понуђач, чија је понуђена коначна цијена била најнижа и износила 0.01 КМ (без ПДВ-а) је упутио жалбу наводећи да је провјеру неприродно ниске цијене требало вршити прије е-аукције, при томе позивајући се на став Агенције за јавне набавке. Канцеларија за разматрање жалби је усвојила жалбу и поступак вратила на поновно одлучивање. Комисија за јавне набавке је 21.04.2020. године је донијела Одлуку о избору најповољнијег понуђача са понудом од 0.01 КМ. Дана 02.06.2020. године закључен је Оквирни споразум за изабраним понуђачем за период од три године.

ПРЕПОРУКА 4

Суд је у обавези да досљедно примјењује одредбе Правилника о условима и начину кориштења е-аукције и Упутства о припреми модела тендерске документације и понуда.

Процесом ревизије констатовано је да је приликом реализације уговора о набавци компјутерског материјала, канцеларијског материјала и образаца за штампање дошло до прекорачења уговорених количина, док уговорене вриједности нису прекорачене. Такође је уочено да се на појединим аналитичким картицама добављача не наводи опис фактуре што отежава праћење реализације уговора из разлога што један добављач врши више различитих услуга.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Суд прати реализовање важећих уговора и количински и вриједносно.

8. КОМЕНТАРИ

Суд у остављеном року није доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину, тако да овај Извјештај представља коначан Извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2020. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2020. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2020. годину

Суд БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивањ а буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процена т 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	16,527,000	0	16,527,000	15,970,015	97
Бруто плате и накнаде	12,392,000	0	12,392,000	11,934,431	96
Накнаде трошкова запослених	845,000	2,000	847,000	842,472	99
Путни трошкови	16,000	-12,000	4,000	2,388	60
Издаци телефонских и пошт. услуга	227,000	5,000	232,000	229,521	99
Издаци за енергију и ком. услуге	249,000	-14,000	235,000	228,533	97
Набавка материјала	121,000		121,000	118,088	98
Издаци за усл. превоза и горива	11,000	-6,000	5,000	3,092	62
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	150,000	-35,000	115,000	107,901	94
Издаци за осигурање	6,000	-3,000	3,000	2,625	88
Уговорене и друге посебне услуге	2,510,000	63,000	2,573,000	2,500,964	97
2. Капитални издаци	166,000	0	166,000	157,815	95
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	166,000		166,000	157,815	95
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвест. одржавање			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	16,693,000	0	16,693,000	16,127,830	97
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
6. Новчане донације	0	307,740	307,740	307,740	100
			0		
7. Програми посебне намене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	16,693,000	307,740	17,000,740	16,435,570	97

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 24.02.2021. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебеvec

Биланс стања на 31.12.2020. године

Суд БиХ

Табела II

Опис	31.12.2020.	31.12.2019.	Процена т 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	6,768	8,755	77
Новчана средства	5,360	7,887	68
Краткорочна потраживања	1,408	2,150	65
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	901,356	957,130	94
Стална средства	5,438,572	5,380,048	101
Исправка вриједности	4,537,216	4,422,918	103
Неотписана вриједност сталних средстава	901,356	957,130	94
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	908,124	965,885	94
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1,514,441	1,612,638	94
Краткорочне текуће обавезе	348,698	593,583	59
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	1,086,359	1,019,049	107
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	79,384	6	1,323,067
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	901,356	957,130	94
Извори средстава	901,356	957,130	94
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2,415,797	2,569,768	94

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 24.02.2021. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебеvec

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Суда Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Суд БиХ) дужно је да обезбједи да финансијски извјештаји за 2020. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015.). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. (Службени гласник БиХ, 46/20) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Суда БиХ.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 06.05.2021. године

Предсједник Суда БиХ:

Ранко Дебевец